

**PEC 8.5.1 PROGRAMA
DE EDUCAȚIE CONTINUĂ**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 1/7

MINISTERUL SĂNĂȚĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

**UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”**

**PROGRAMA
DE EDUCAȚIE CONTINUĂ ÎN MEDICINA
CATEDRA BOLI INFECTIOASE**

Denumirea cursului: PROBLEME ACTUALE ÎN HEPATOLOGIE

Tipul cursului: perfecționare tematică

Numărul total de ore - 100

Chișinău 2021

**PEC 8.5.1 PROGRAMA
DE EDUCAȚIE CONTINUĂ**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 2/7

**PEC 8.5.1 PROGRAMA
DE EDUCAȚIE CONTINUĂ**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 2/8

COORDONAT
Ministrul Sănătății
al RM

APROB
Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”
dr. hab. șt. med., profesor universitar

Secretar de Stat
august 20 22

Emil Ceban
Emil Ceban
junie 20 22

Programa a fost discutată și aprobată la:

ședința Consiliului de Management al Calității
din „30” mai 2022 proces verbal nr. 06
Vicepreședintele Consiliului de Management al Calității,
dr. hab. șt. med., prof. univ., Cernețchi Olga

ședința Comisiei științifico-metodice de profil Medicina Comunitara
din 12 Aprilie, 2022 proces verbal nr. 3
Președintele Comisiei științifico-metodice de profil
dr. hab. șt. med., conf. univ., Plăcintă Gheorghe

ședința Catedrei de Boli infectioase
din 19 Noiembrie, 2021, proces verbal nr. 3
Șef catedră, dr. hab. șt. med.,
conf. univ., Plăcintă Gheorghe

Programa a fost elaborată de colectivul de autori:

- dr.hab.șt.med., prof.univ. V. Pântea
- dr.șt.med., conf. univ. Gh. Plăcintă
- dr.șt.med., conf. univ. V. Cebotarescu
- dr.șt.med., conf. univ. L. Cojuhari

PEC 8.5.1 PROGRAMA DE EDUCAȚIE CONTINUĂ

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 3/7

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a cursului:**

În Republica Moldova problema hepatitelor virale rămâne o problemă de sănătate publică. În ultimii ani a crescut morbiditatea prin hepatita virală A, numai vaccinarea poate reduce această morbiditate. În același timp a scăzut morbiditatea prin hepatita virală acută B mai ales la copii ce poate fi lămurit prin rolul benefic al vaccinării contra acestei hepatite, însă morbiditatea prin hepatitele determinate de virusul C și D a scăzut, dar nu ca în cazul hepatitei virale acute determinate de virusul B. În același timp a crescut morbiditatea hepatitelor virale cronice, preponderent a formelor amănifeste, latente, ce permite supraviețuirea virusurilor ca ființă biologică.

Au apărut noi forme de hepatită determinată de viruși recent decelați ca virusul TTV, SEN-virusuri.

Importanța acestui ciclu pentru diverse categorii de medici este semnificativă, că la catedră se respectă tradițiile școlii de hepatologi din RM fondată de savantul cu un mare Renum în timpul vieții profesor universitar Isaak Drobinski. Catedra e situată în baza IMSP SCBI "T.Ciorbă" unde această tradiție se respectă, unde se utilizează noi metode de diagnostic atât a hepatitelor virale acute cât și cronice și cirozelor de etiologie virală.

- **Misiunea (scopul) cursului în formarea profesională:**

Programul elaborat va contribui la îmbogățirea cunoștințelor medicilor de diverse profesii în domeniul hepatologiei infecțioase astfel contribuind la micșorarea indicilor morbidității, invalidității și mortalității prin hepatitele virale acute și cronice.

- **Limba de predare a cursului:** română

- **Beneficiarii cursului:** medici infecționiști, interniști, gastroenterologi, hepatologi, medici de familie

II. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL CURSULUI

La finele cursului medicul/farmacistul/stomatologul va fi capabil:

- **la nivel de aplicare:**

- ✓ să efectueze diagnosticul diferential al celor mai frecvente boli infecțioase care evolueaza cu sindrom icteric;
- ✓ să traseze un plan de investigații al unui bolnav cu boală infecțioasă care evolueaza cu afectare hepatică;
- ✓ să aprecieze rezultatele investigațiilor paraclinice;
- ✓ să aplice tratamentul antiviral corespunzător;
- ✓ să soluționeze probleme de situație, prelucrând multilateral și critic informația însușită.

- **la nivel de integrare:**

- ✓ să înțeleagă importanța cunoașterii manifestărilor clinice la toate bolile infecțioase care evolueaza cu sindrom de adenopatie;;
- ✓ să cunoască reperele diagnostice și principiile tratamentului antibacterian a bolilor infecțioase care evolueaza cu sindrom de adenopatie
- ✓ Programul elaborat are scopul de a îmbogăți cunoștințele medicilor infecționiști, interniști gastroenterologi, hepatologi, medici de familie în domeniul patologiei infecțioase care va contribui la diagnosticul precoce a acestor maladii, la diagnosticul diferențial.

**PEC 8.5.1 PROGRAMA
DE EDUCAȚIE CONTINUĂ**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 4/7

III. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Prelegeri, lucrări practice/lucrări de laborator/seminare

Nr. crt.	Tema	Numărul de ore			
		Prelegeri	Lucrări practice	Seminare	Total
1.	Problema hepatitelor virale în Republica Moldova și în lume. Mijloacele de explorare a ficatului.	2	-	2	4
2.	Hepatita virală A, E și F.	2	3	2	7
3.	Hepatita virală acută B, D.	2	3	2	7
4.	Hepatita virală acută C.	2	3	2	7
5.	Hepatita virală acută G, TTV și determinată de SEN-virusuri.	2	3	2	7
6.	Hepatita virală cronică B și D.	2	3	2	7
7.	Hepatita virală cronică C și G.	2	3	2	7
8.	Particularitățile evoluției hepatitelor virale la copii A, B, C, D, E.	2	3	2	7
9.	Cirozele ficatului.	2	3	2	7
10.	Hepatitele toxice. Hepatitele medicamentoase.	2	3	2	7
11.	Afectarea ficatului în infecția cu virusul Epstein-Barr, citomegalic, herpetic, enterovirusuri, adenovirusuri.	2	3	2	7
12.	Afectarea ficatului în malarie, septicemie, toxoplasmoză, febra tifoidă, leptospiroză, bruceloză, helmintiaze, amibiază.	2	3	2	7
13.	Icterile congenital, mecanic și hemolitic.	2	3	2	7
14.	Insuficiența hepatică în hepatitele virale acute și cronice.	2	3	2	7
	Examen	-	-	-	5
Total		6	28	39	28

IV. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Nr. d/o	Denumirea temei	Conținutul temei
1.	Problema hepatitelor virale în R.Moldova și lume.	Actualitatea problemei. Problema hepatitelor virale în Republica Moldova și în lume. Mijloacele de explorare a ficatului
2.	Hepatita virală A.	Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, clasificarea clinică, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxie,

PEC 8.5.1 PROGRAMA DE EDUCAȚIE CONTINUĂ

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 5/7

		dispensarizare.
3.	Hepatita virală E și F.	Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, clasificarea clinică, tabloul clinic, diagnosticul, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia, dispensarizare.
4.	Hepatita virală acută B.	Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, clasificarea clinică, tabloul clinic, diagnosticul biochimic și imunologic, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxie, dispensarizare.
5.	Hepatita acută virală D.	Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, forme clinice, tabloul clinic conform formelor clinice, diagnosticul biochimic și imunologic, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxie, dispensarizare.
6.	Hepatita acută virală G,TTV și determinată de SEN-virusuri.	Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul biochimic și imunologic, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia.
7.	Hepatita virală acută C.	Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul biochimic și imunologic, diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxie, dispensarizare.
8.	Hepatita cronică virală B și D.	Actualitate, etiologie, epidemiologie, patogenie, morfopatologie, tabloul clinic, diagnosticul biochimic, imunologic, instrumental și prin puncție biopsie, diagnosticul diferențial, tratamentul antiviral, patogenic și simptomatic, dispensarizare.

V. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Metode de predare și învățare utilizate:

- **Prelegere**
  - *Introdactiv*
  - *Curent*
  - *Răspunsuri la întrebări*
  - *Concluzii*
- **Lecție practică**
  - *Studiu de caz*
  - *Lucru în grupuri mici*
  - *Lucru individual*
  - *Observare clinică*
  - *Completarea documentației medicale*
  - *Sinteză*
  - *Rezolvarea problemei în grup*
  - *Demonstrație*
  - *Brainstorming*

PEC 8.5.1 PROGRAMA DE EDUCAȚIE CONTINUĂ

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 6/7

- *Teme pentru grup*
- *Discuții în grupuri mici*
- *Prezentare de materiale audio-vizuale*

- **Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)**
Brainstorming”; „Studiul de caz”; „Masa rotunda/discuții interactive”; Controversa creativă: Rezolvarea problemei în grup

Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)

Curentă:

- *controale tematice*
- *testare*
- *studiu de caz*
- *observații ale prestațiilor*
- *demonstrație practică*
- *feed back*
- *evaluări scrise*
- *evaluarea deprinderilor practice*

Finală:

- *Testare*
- *Examen oral*

VI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

1. Andriuță C., Pântea V., Holban T., Rusu Irina // Materialele didactice în bolile infecțioase, tropicale și parazitare // Ghid practic pentru studenți și rezidenți, Chișinău, 2004.
2. Cârstina Dumitru Ciutică, Ionel // Infecția cu virusuri hepatice // Cluj-Napoca, 2002.
3. Chiotan M. // Boli infecțioase // București, 2002.
4. Dumbrava Vlada-Tatiana // Hepatologie bazată pe dovezi // Ghid practic Național, Chișinău, 2005.
5. Dumbravă V.-T. Bazele hepatologiei. Vol. I și II. Compendiu pentru studenți și rezidenți. Chișinău, 2010.
6. Farber N. // Hepatitele virale la gravide // Medicina, 1990.
7. Grigorescu Mircea // Tratat de hepatologie // București, 2004.
8. K-P-Maior // Hepatita și sechelele ei // Găotar, 1999.
9. Pascu Oliviu // Esențial în gastroenterologie și hepatologie // București, 2004.
10. Pântea V. Hepatitele virale acute și cronice. Actualități. Chișinău, 2009, 224 p.
11. Pântea V. Hepatitele virale acute și cronice. Actualități, Chișinău, 2009.
12. Pântea V. Spânu C., Cojuhari L., Cebotarescu V. Hepatita Virală C acută. Particularitățile clinice, epidemiologice, imunologice și de tratament la persoanele de vârstă tânără și medie. Chișinău, 2009, 108 p.
13. Pântea V., Cebotarescu V., Plăcintă Gh., Maximenco E. Hepatita virală D acută la adult. Protocol clinic național. Chișinău, 2008.

**PEC 8.5.1 PROGRAMA
DE EDUCAȚIE CONTINUĂ**

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 7/7	

14. Pântea V., Hepatitele virale C, B și D acute și cronice. Particularitățile clinice, epidemiologice, imunologice, evolutive și de tratament. Chișinău 2011, 104p.
15. Pântea V., Holban T., Maximenco E. Hepatita virală C acută la adult. Protocol clinic național. Chișinău, 2008.
16. Pântea V., Potâng-Raşcov V., Deatișen V., Maximenco E. Hepatita virală B acută la adult. Protocol clinic național. Chișinău, 2008.
17. Pântea V., Spânu C., Cojuhari L., Cebotarescu V. Hepatita virală acută C. Particularitățile clinice, epidemiologice, imunologice și de tratament la persoanele de vârstă tânără și medie. Chișinău, 2010.
18. Pântea V., Spânu C., Luca L. Transmiterea materno–fetală a infecției HIV și tratamentul profilactic (aspecte clinice, epidemiologice și de tratament profilactic al infecției HIV la gravide și la copii născuți din mame infectate cu HIV). Chișinău, 2010, 95 p.
19. Rebedea Ileana // Boli infecțioase // București, 2000.
20. Rusu G.// Boli infecțioase la copii // Chișinău, 2021.
21. Sorinson S.//Hepatitele virale în practica medicală // Sankt-Peterburg, 1998.
22. Șerloc Ș., Duli S.// Maladiile ficatului și căilor biliare // Găotar, Medicina, 1999.
23. Voiculescu M.// Actualități în hepatologie // București, 1996.
24. Voiculescu M.// Boli infecțioase // vol 2, București, 1990.
25. Учайкин В.Ф., Нисевич Н.И., Чередниченко Т.В.// Вирусные гепатиты от А до ТТV у детей // Москва, 2003.